

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 5. 12. 2012
COM(2012) 730 final

2012/0344 (NLE)

Návrh

NARIADENIE RADY,

ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 994/98 zo 7. mája 1998 o uplatňovaní článkov 92 a 93 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva na určité kategórie horizontálnej štátnej pomoci a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 z 23. októbra 2007 o službách vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. CIEĽ A KONTEXT NÁVRHU

V záujme presadzovania a zjednodušenia administratívy bez toho, aby bola oslabená kontrola Komisie, sa nariadením Rady (ES) č. 994/98 zo 7. mája 1998 o uplatňovaní článkov 92 a 93 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva na určité kategórie horizontálnej štátnej pomoci (ďalej len „splnomocňujúce nariadenie“)¹ Komisia oprávňuje, aby prostredníctvom nariadení vyhlásila, že niektoré druhy štátnej pomoci sú zlučiteľné so spoločným trhom a že sú oslobodené od notifikačnej povinnosti podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ. Ide o pomoc *de minimis*², pomoc pre malé a stredné podniky, pomoc na výskum a vývoj, pomoc na ochranu životného prostredia, pomoc na podporu zamestnanosti, pomoc na podporu vzdelávania, ako aj pomoc, ktorá je v súlade s mapou schválenou Komisiou pre každý členský štát na poskytnutie regionálnej pomoci.

Komisia uviedla vo svojom oznámení o modernizácii štátnej pomoci z 8. mája 2012³, že presadzovanie štátnej pomoci by sa malo zamerať na prípady, ktoré majú najväčší vplyv na vnútorný trh. To znamená na jednej strane väčšiu kontrolu rozsiahlej pomoci, ktorá by mohla narúšať hospodársku súťaž, a na druhej strane zjednodušenú analýzu v prípadoch, v ktorých vplyv na obchod a možnosť narušenia hospodárskej súťaže sú iba obmedzené. Toto zjednodušenie možno dosiahnuť tým, že sa zmení ustanovenie o výnimkách, najmä rozsah pôsobnosti nariadenia Rady (ES) č. 994/98 tak, aby Komisia okrem kategórií už zahrnutých do súčasného splnomocňujúceho nariadenia mohla v rámci skupinovej výnimky oslobodiť od notifikačnej povinnosti ďalšie kategórie pomoci.

Návrh zahrnúť určité nové kategórie do splnomocňujúceho nariadenia nepredpokladá okamžitú skupinovú výnimku všetkých týchto kategórií, a neznamená ani to, že všetky opatrenia v rámci danej kategórie budú predstavovať skupinovú výnimku v celom svojom rozsahu. Namiesto toho umožňuje Komisii prijať skupinové výnimky postupne, keď nadobudnuté skúsenosti budú dostatočné na to, aby Komisia mohla vymedziť jasné kritériá zlučiteľnosti pre určité druhy opatrení pomoci, a zároveň zabezpečiť, že vplyv na hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi, je obmedzený. Ten istý prístup sa uplatnil v rámci súčasného splnomocňujúceho nariadenia: prvé skupinové výnimky boli prijaté v roku 2001 (pomoc na podporu vzdelávania, pomoc pre MSP), zatiaľ čo na iné druhy pomoci boli prvé výnimky prijaté až v neskoršom štádiu, keď sa získali dostatočné skúsenosti (pomoc na podporu zamestnanosti v roku 2002, regionálna pomoc v roku 2006 a pomoc na výskum a vývoj a pomoc na ochranu životného prostredia v roku 2008 prijatím všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách⁴). V budúcnosti budú na základe získaných skúseností potrebné častejšie revízie splnomocňujúceho nariadenia najmä s cieľom náležite zohľadniť investície, ktoré si vyžaduje vnútorný trh a ktoré sú s ním zlučiteľné. Po prijatí rozhodnutia o budúcom viacročnom finančnom rámci Komisia takisto bezodkladne posúdi možnosti zjednodušenia postupov štátnej pomoci pre projekty, ktoré sú spolufinancované v rámci štrukturálnych politík EÚ.

¹ Ú. v. ES L 142, 14.5.1998, s. 1.

² V tomto prípade sa v článku 2 nariadenia (ES) č. 994/98 stanovuje možnosť udeliť výnimku.

³ COM(2012) 209 final.

⁴ Nariadenie Komisie (ES) č. 800/2008 zo 6. augusta 2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov 87 a 88 zmluvy (Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách), Ú. v. EÚ L 214, 9.8.2008, s. 3.

Nové kategórie navrhnuté na zahrnutie do splnomocňujúceho nariadenia

- *Štátna pomoc v odvetví kultúry a zachovania kultúrneho dedičstva*

Nariadením Rady (ES) č. 994/98 sa splnomocňuje Komisia, aby prijala nariadenie o výnimke pre všetky kategórie štátnej pomoci pre MSP. Na tomto základe by Komisia preto mohla udeliť skupinovú výnimku na štátnu pomoc pre MSP v odvetví kultúry a zachovania kultúrneho dedičstva, ako je stanovené v článku 167 ZFEÚ. Skutočný prínos takéhoto nariadenia o výnimke by bol však iba obmedzený, pretože príjemcami štátnej pomoci najmä v kinematografickej a audiovizuálnej oblasti sú často veľké podniky. Tieto prípady značne zaťažujú Komisiu a členské štáty, aj keď často ide o bežné prípady zahŕňajúce obmedzenú výšku pomoci.

Hneď ako bude táto kategória pomoci zahrnutá do splnomocňujúceho nariadenia, Komisia bude môcť prijímať skupinové výnimky, napríklad pri opatreniach, ktoré spĺňajú kritériá revidovaného oznámenia o kinematografii, alebo pri opatreniach na podporu kultúry alebo zachovanie kultúrneho dedičstva, ktoré majú zvyčajne iba obmedzený vplyv na obchod (napr. početné jednotlivé notifikácie obnovy klasifikovaných budov alebo pamiatok).

Nariadenie Rady (ES) č. 994/98 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť tak, aby zahŕňalo aj tieto kategórie štátnej pomoci.

- *Štátna pomoc v prípade prírodných katastrof*

Pokiaľ ide o štátnu pomoc na kompenzáciu škôd spôsobených prírodnými katastrofami, nariadenie Rady (ES) č. 994/98, ako už bolo vysvetlené, splnomocňuje Komisiu oslobodiť od notifikačnej povinnosti pomoc pre MSP, ale nepovoľuje pomoc pre veľké podniky. Skupinová výnimka pre pomoc v prípade prírodnej katastrofy by členským štátom umožnila rýchlo reagovať a kompenzovať škodu spôsobenú prírodnou katastrofou.

Komisia medzičasom nadobudla dostatočné skúsenosti s týmto druhom pomoci a je schopná presne vopred definovať podmienky zlučiteľnosti s vnútorným trhom. Ak je však pomoc jasne definovaná, obmedzená na krytie materiálnych škôd priamo spôsobených prírodnou katastrofou, a ak je jej výška preverená nezávislým subjektom, oslobodenie od notifikačnej povinnosti by bolo odôvodnené. Nariadenie Rady (ES) č. 994/98 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť tak, aby zahŕňalo tieto kategórie štátnej pomoci aj pre veľké podniky.

- *Štátna pomoc v súvislosti s určitými nepriaznivými poveternostnými podmienkami v odvetví rybného hospodárstva*

Členské štáty musia notifikovať Komisii aj opatrenia štátnej pomoci v odvetví rybného hospodárstva na náhradu škody spôsobenej nepriaznivými poveternostnými podmienkami. Sumy pomoci poskytnuté v tejto oblasti sú väčšinou obmedzené a možno definovať jasné podmienky zlučiteľnosti s vnútorným trhom. Nariadenie (ES) č. 994/98 splnomocňuje Komisiu oslobodiť takúto pomoc od notifikačnej povinnosti len vtedy, ak je poskytnutá pre MSP. Veľké podniky v odvetví rybného hospodárstva však môžu byť tiež zasiahnuté nepriaznivými poveternostnými podmienkami.

Komisia už nadobudla dostatočné skúsenosti s týmto druhom pomoci a na tomto základe možno definovať jasné podmienky zlučiteľnosti s vnútorným trhom. Nariadenie Rady (ES)

č. 994/98 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť tak, aby zahŕňalo túto kategóriu štátnej pomoci.

- *Štátna pomoc na inovácie*

Nariadenie Rady (ES) č. 994/98 sa výslovne vzťahuje na výskum a vývoj, ale nie na inovácie. Inovácie sa medzitým stali jedným z cieľov EÚ ako súčasť iniciatívy Inovácia v Únii. Napríklad pomoc na inováciu procesu a organizácie v službách a pomoc inovačným zoskupeniam nemusí narušať hospodársku súťaž, ak sa stanovené podmienky dodržiavajú. Pomoc na inováciu v oblasti technológií a výrobkov vrátane podpory na demonštračné projekty a prototypy je už zahrnutá v článku 30 nariadenia o skupinových výnimkách. Nariadenie Rady (ES) č. 994/98 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť tak, aby pomoc na inovácie mohla byť v budúcnosti oslobodená od notifikačnej povinnosti.

- *Štátna pomoc v odvetví lesného hospodárstva a na podporu výrobkov neuvedených v prílohe I v potravinárskom odvetví*

Podľa článku 42 ZFEÚ sa pravidlá hospodárskej súťaže uplatňujú na výrobu poľnohospodárskych výrobkov a obchod s nimi iba v takom rozsahu, aký spolu určia Európsky parlament a Rada. Avšak niektoré opatrenia, ktoré nie sú zahrnuté v článku 42 ZFEÚ a na ktoré sa vzťahujú všeobecné pravidlá hospodárskej súťaže, sú obsiahnuté v programoch rozvoja vidieka alebo podporujú propagáciu a reklamu výrobkov neuvedených v prílohe I v potravinárskom odvetví a boli predmetom osobitných podmienok zlučiteľnosti podľa pravidiel štátnej pomoci. Platí to predovšetkým pre lesné hospodárstvo a pomoc na podporu výrobkov, ktoré nie sú uvedené v prílohe I v potravinárskom odvetví. Doteraz sa na tento druh pomoci mohla vzťahovať skupinovú výnimku, iba ak bola pomoc obmedzená na MSP. Vzhľadom na široké skúsenosti s týmto druhom opatrení, ktoré umožňujú sformulovať jasné podmienky zlučiteľnosti s vnútorným trhom, nariadenie Rady (ES) č. 994/98 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť tak, aby tieto kategórie štátnej pomoci mohli byť v budúcnosti oslobodené od notifikačnej povinnosti.

- *Štátna pomoc na ochranu morských biologických zdrojov*

Podľa článku 7 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006 z 27. júla 2006 o Európskom fonde pre rybné hospodárstvo⁵ sa články 107, 108 a 109 ZFEÚ uplatňujú na pomoc poskytovanú členskými štátmi v prospech podnikov v odvetví rybného hospodárstva až na platby, ktoré členské štáty uskutočnili podľa nariadenia (ES) č. 1198/2006 a v súlade s jeho ustanoveniami. Dodatočná štátna pomoc na ochranu morských biologických zdrojov má zvyčajne obmedzený vplyv na obchod v rámci Únie, prispieva k plneniu cieľov EÚ v oblasti rybného hospodárstva a námornej politiky a nepredstavuje vážne narušenie hospodárskej súťaže. Okrem toho poskytnuté sumy sú zvyčajne obmedzené. Nariadenie Rady (ES) č. 994/98 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť tak, aby tieto kategórie štátnej pomoci mohli byť v budúcnosti oslobodené od notifikačnej povinnosti.

- *Štátna pomoc pre amatérske športy*

Zatiaľ čo značný počet prípadov týkajúcich sa amatérskych športov vôbec nepredstavuje pomoc, iné majú zvyčajne obmedzený vplyv na obchod v rámci Únie a vážne nenarušajú

⁵ Ú. v. EÚ L 223, 15.8.2006, s. 1.

hospodársku súťaž; okrem toho poskytnuté sumy sú zvyčajne obmedzené. Nariadenie Rady (ES) č. 994/98 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť tak, aby tieto kategórie štátnej pomoci mohli byť v budúcnosti oslobodené od notifikačnej povinnosti.

- *Pomoc sociálnej povahy v doprave pre obyvateľov vzdialených regiónov*

V oblasti dopravy už existujú osobitné pravidlá, najmä nariadenie Rady (ES) č. 1370/2007 o službách vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave.

Neexistujú však žiadne osobitné pravidlá týkajúce sa pomoci v leteckej a námornej doprave. V rámci týchto odvetví Komisia nadobudla dostatočné skúsenosti s formulovaním všeobecných kritérií zlučiteľnosti pomoci sociálnej povahy v doprave pre obyvateľov vzdialených regiónov (najmä najvzdialenejších regiónov a ostrovov/polostrovov prirovnatelných k ostrovom v kontinentálnej EÚ). Táto pomoc je zvyčajne relatívne malá a vážne nenaruša hospodársku súťaž. Nariadenie Rady (ES) č. 994/98 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť tak, aby táto kategória štátnej pomoci mohla byť v budúcnosti oslobodená od notifikačnej povinnosti.

- *Štátna pomoc v odvetví dopravy podľa článku 93 ZFEÚ*

Podľa článku 9 nariadenia Rady (ES) č. 1370/2007 sa v súčasnosti oslobodzuje od povinnosti predchádzajúcej notifikácie stanovenej v článku 108 ods. 3 ZFEÚ úhrada za poskytované služby vo verejnom záujme v osobnej doprave alebo za plnenie záväzkov v oblasti výšky tarify stanovenej prostredníctvom všeobecných pravidiel vyplatená v súlade s týmto nariadením.

V rámci rozdelenia právomocí medzi Radou a Komisiou zavedeného Lisabonskou zmluvou (článok 108 ods. 4 a článok 109 ZFEÚ) je na Rade, aby stanovila kategórie pomoci, ktoré sú oslobodené od notifikácie štátnej pomoci, avšak na Komisii, aby zaviedla podrobné pravidlá týkajúce sa takéhoto oslobodenia. V snahe zosúladiť oslobodenie úhrady za poskytované služby vo verejnom záujme s týmito ustanoveniami by sa táto kategória mala zahrnúť do rozsahu pôsobnosti nariadenia Rady (ES) č. 994/98. Článok 9 nariadenia (ES) č. 1370/2007 by mal šesť mesiacov po nadobudnutí účinnosti nariadenia prijatého Komisiou v súvislosti s touto kategóriou štátnej pomoci stratiť platnosť. Komisia v súčasnosti očakáva, že takáto skupinová výnimka by obsahovo zodpovedala súčasnej výnimke, pokiaľ nariadenie (ES) č. 1370/2007 nebude zmenené a doplnené plánovanými legislatívnymi návrhmi týkajúcimi sa odvetvia železničnej dopravy.

- *Štátna pomoc pre určité druhy širokopásmovej infraštruktúry*

V posledných rokoch Komisia nadobudla rozsiahle skúsenosti s pomocou pre odvetvie širokopásmového pripojenia a vypracovala usmernenia pre túto oblasť. Na základe uvedených skutočností je Komisia schopná presne sformulovať kritériá zlučiteľnosti s vnútorným trhom, ktoré za určitých podmienok umožňujú skupinovú výnimku na pomoc pre určité druhy širokopásmovej infraštruktúry. To platí pre pomoc zahŕňajúcu základné širokopásmové pripojenie v regiónoch, kde neexistuje žiadna širokopásmová infraštruktúra a kde sa takáto infraštruktúra pravdepodobne ani v blízkej budúcnosti nevybuduje („biele“ oblasti), a pre malé opatrenia individuálnej pomoci, ktoré sa vzťahujú na prístupové siete novej generácie s veľmi vysokou rýchlosťou („NGA“) v „bielych oblastiach NGA“.

Okrem toho by sa skupinová výnimka mohla vzťahovať na pomoc pre stavebno-inžinierske práce širokopásmového pripojenia a pre pasívnu širokopásmovú infraštruktúru. Podpora pre

stavebno-inžinierske práce v mnohých prípadoch predstavuje pomoc, ak sa týka inštalácie vyhradenej telekomunikačnej infraštruktúry (káblvodov). Pasívna širokopásmová infraštruktúra zahŕňa inštaláciu káblvodov, ako aj nenasvietených optických vlákien. Podporuje hospodársku súťaž, keďže túto infraštruktúru môžu používať rôzni prevádzkovatelia (pevného, bezdrôtového, mobilného spojenia). Nemá vopred určený prístup alebo technológiu a obvykle je vo vlastníctve verejných orgánov, ktoré nemajú žiadny záujem rozlišovať medzi prevádzkovateľmi. Skupinová výnimka pre stavebno-inžinierske práce a pasívnu širokopásmovú infraštruktúru by mohla urýchliť investície, keďže (malé) miestne orgány často radšej podporujú tieto oblasti, než by prijali schémy štátnej pomoci na širokopásmové siete a museli potom dodržiavať rozsiahlejšie podmienky štátnej pomoci. Komisia získala dostatok skúsenosti v oblasti pomoci pre pasívnu infraštruktúru. Skupinová výnimka môže vyvolať zvýšené využívanie štátnej pomoci vo vidieckych oblastiach, v ktorých neexistuje primeraná pasívna infraštruktúra.

Nariadenie Rady (ES) č. 994/98 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť tak, aby tieto kategórie štátnej pomoci mohli byť v budúcnosti oslobodené od notifikačnej povinnosti.

Stanovenie kategórií pomoci, na ktoré sa vzťahuje skupinová výnimka

Článok 1 ods. 2 písm. c) stanovuje, že pre každú kategóriu pomoci, na ktorú sa vzťahuje skupinová výnimka, by mali byť prahové hodnoty „vyjadrené buď v intenzite pomoci vo vzťahu k súboru odôvodnených nákladov alebo formou maximálnej výšky pomoci“.

Vzhľadom na rozvoj nových foriem štátnej pomoci, ako sú napr. nástroje finančného inžinierstva alebo rôzne formy rizikového kapitálu, Komisia zastáva názor, že spôsob, akým sú stanovené prahové hodnoty, by sa mal aktualizovať tak, aby zahŕňal možnosť poskytovať skupinovú výnimku aj na tieto nové formy štátnej pomoci. Malo by byť preto možné určiť prahové hodnoty nielen v intenzite pomoci alebo maximálnej výšky pomoci, ale aj formou maximálnej úrovne štátnej podpory, a síce bez ohľadu na to, či táto podpora predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ alebo nie. Nariadenie Rady (ES) č. 994/98 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť.

Ustanovenia týkajúce sa transparentnosti

V článku 3 ods. 2 nariadenia (ES) č. 994/98 sa stanovuje, že „pri vykonávaní systémov pomoci alebo individuálnych pomoci udelených mimo akéhokoľvek systému, ktoré boli vyňaté podľa takých nariadení, zašlú členské štáty Komisii, s ohľadom na uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*, zhrnutia informácií týkajúcich sa takýchto systémov pomoci alebo takých individuálnych pomoci, ktoré nie sú pokryté vyňatými systémami pomoci“.

Uverejňovanie týchto zhrnutí v úradnom vestníku bolo v čase prijatia nariadenia (ES) č. 994/98 v roku 1998 najvhodnejším prostriedkom. Keďže sa však počet úradných jazykov zvýšil a komunikačné médiá ďalej vyvinuli, uverejnením zhrnutí na webovej stránke Komisie by sa zvýšila transparentnosť, skrátili konečné termíny na uverejnenie a znížilo administratívne zaťaženie. Pre zainteresované strany (najmä podniky) je teraz rovnako jednoduché pozrieť sa na webovú stránku Komisie alebo do úradného vestníka.

Povinnosť uverejňovať zhrnutia v úradnom vestníku by mala byť preto nahradená povinnosťou uverejňovať ich na webovej stránke Komisie. Nariadenie Rady (ES) č. 994/98 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť.

Ustanovenia týkajúce sa postupu prijímania nariadení o výnimke Komisiou

Podľa článku 8 nariadenia (ES) č. 994/98 sa Komisia musí poradiť s Poradným výborom pre štátnu pomoc (ďalej len „poradný výbor“) pred uverejnením akéhokoľvek návrhu nariadenia o skupinových výnimkách. Podľa názoru Komisie by sa návrhy nariadení mali uverejniť už v čase konzultácie s poradným výborom, aby zainteresované strany mohli predložiť svoje pripomienky a tak sa zaručila väčšia transparentnosť.

Vzhľadom na spôsob, akým sa nové elektronické komunikačné prostriedky vyvinuli, je Komisia presvedčená, že najrýchlejší a najúčinnější spôsob zverejňovania návrhov nariadení je na jej webovej stránke, a nie v úradnom vestníku. Takto majú zainteresované strany lepšiu príležitosť zaujať stanovisko, čím sa zníži administratívne zaťaženie a možnosť oneskorenia.

Už uvedené ustanovenia v článku 8 nariadenia Rady (ES) č. 994/98 by sa mali zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť.

2. SÚLAD S OSTATNÝMI POLITIKAMI A CIEĽMI ÚNIE

Tento návrh je kľúčovým prvkom modernizácie štátnej pomoci – iniciatívy, ktorú Komisia zaviedla 8. mája 2012 vo svojom oznámení⁶, a v ktorej sa určuje ambiciózny program reformy štátnej pomoci. Mala by prispieť k celkovým cieľom Únie, najmä v súvislosti s cieľom zamerať uplatňovanie štátnej pomoci na prípady, ktoré majú najväčší vplyv na vnútorný trh, ako aj k stratégii EÚ 2020 v záujme zvýšenia rastu na posilnenom, dynamickom a konkurencieschopnom vnútornom trhu.

Aby sa dosiahli ciele tejto stratégie, Komisia navrhuje zvýšiť počet kategórií pomoci, ktoré môžu byť oslobodené od notifikačnej povinnosti, a tak odbúrať byrokráciu a počet opatrení pomoci, ktoré je potrebné notifikovať. Pre príslušné kategórie a plánované skupinové výnimky by mali platiť podmienky zlučiteľnosti s vnútorným trhom, ktoré by sa zameriavali na tie druhy pomoci, ktoré skutočne prispievajú k dosahovaniu cieľov EÚ 2020.

3. PRÁVNE ASPEKTY

• Právny základ

Právnym základom tohto návrhu je článok 109 ZFEÚ, ktorý umožňuje Rade prijať všetky potrebné nariadenia najmä s cieľom stanoviť podmienky uplatňovania článku 108 ods. 3 ZFEÚ a druhy pomoci, ktoré nepodliehajú tomuto postupu. Rada sa uznáva kvalifikovanou väčšinou na základe návrhu Komisie a po porade s Európskym parlamentom.

• Subsidiarita a proporcionalita

⁶ COM(2012) 209 final.

Návrh patrí do výlučnej právomoci Únie. Zásada subsidiarity sa preto neuplatňuje.

Iniciatíva neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie jej cieľa, a preto je v súlade so zásadou proporcionality.

- **Výber nástrojov**

Navrhovaný nástroj: nariadenie.

Nariadenie je jediným vhodným právnym nástrojom na zmenu a doplnenie nariadenia (ES) č. 994/98.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá negatívny vplyv na rozpočet Únie.

Návrh

NARIADENIE RADY,

ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 994/98 zo 7. mája 1998 o uplatňovaní článkov 92 a 93 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva na určité kategórie horizontálnej štátnej pomoci a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 z 23. októbra 2007 o službách vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave

(Text s významom pre EHP)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 109,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu⁷,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁸,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov⁹,

keďže:

- (1) Nariadením Rady (ES) č. 994/98 zo 7. mája 1998 o uplatňovaní článkov 92 a 93 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva na určité kategórie horizontálnej štátnej pomoci¹⁰ sa Komisia oprávňuje, aby prostredníctvom nariadení vyhlásila, že určité druhy pomoci sú zlučiteľné s vnútorným trhom a oslobodené od notifikačnej povinnosti podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ.
- (2) Na základe nariadenia (ES) č. 994/98 je Komisia oprávnená vyhlásiť v súlade s článkom 107 ZFEÚ, že za určitých podmienok pomoc pre malé a stredné podniky (ďalej len „MSP“), pomoc na výskum a vývoj, pomoc na ochranu životného prostredia, pomoc na podporu zamestnanosti, pomoc na podporu vzdelávania a pomoc, ktorá je v súlade s mapou schválenou Komisiou pre každý členský štát na

⁷ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

⁸ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

⁹ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

¹⁰ Ú. v. ES L 142, 14.5.1998, s. 1.

poskytnutie regionálnej pomoci, je zlučiteľná s vnútorným trhom a nepodlieha notifikačnej povinnosti podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ.

- (3) Nariadenie (ES) č. 994/98 oprávňuje Komisiu oslobodiť od notifikačnej povinnosti pomoc na výskum a vývoj, nie však pomoc na inovácie. Inovácie sa odvtedy stali v rámci jednej z hlavných iniciatív stratégie Európa 2020 „Inovácia v Únii“ politickou prioritou Únie. Okrem toho mnohé opatrenia pomoci na inovácie sú relatívne malé a vážne nenarúšajú hospodársku súťaž.
- (4) V odvetví kultúry a zachovania kultúrneho dedičstva sú členské štáty v súčasnosti povinné notifikovať Komisii všetky návrhy opatrení štátnej pomoci. Nariadenie (ES) č. 994/98 oprávňuje Komisiu udeliť výnimku na pomoc pre MSP, ale prínos takejto výnimky by v odvetví kultúry bol obmedzený, keďže príjemcami pomoci sú často veľké podniky. Avšak malé projekty v oblasti kultúry a zachovania kultúrneho dedičstva, aj keď sú realizované väčšími podnikmi, nevedú zvyčajne k vážnemu narušeniu hospodárskej súťaže. Nedávne prípady ukázali, že takáto pomoc má obmedzený vplyv na obchod.
- (5) Opatrenia štátnej pomoci na nápravu škôd spôsobených prírodnými katastrofami musia členské štáty tiež notifikovať Komisii. Sumy poskytnutej pomoci v tejto oblasti sú zvyčajne obmedzené a je možné definovať jasné podmienky zlučiteľnosti s vnútorným trhom. Nariadenie (ES) č. 994/98 splnomocňuje Komisiu oslobodiť takúto pomoc od notifikačnej povinnosti len vtedy, ak je poskytnutá pre MSP. Veľké podniky môžu byť však tiež zasiahnuté prírodnými katastrofami. Podľa skúseností Komisie takáto pomoc nevedie k žiadnemu významnému narušeniu a na základe získaných skúseností možno definovať jasné podmienky zlučiteľnosti s vnútorným trhom.
- (6) Členské štáty musia Komisii notifikovať aj opatrenia štátnej pomoci na náhradu škody spôsobenej nepriaznivými poveternostnými podmienkami v odvetví rybného hospodárstva. Sumy poskytnutej pomoci v tejto oblasti sú zvyčajne obmedzené a je možné definovať jasné podmienky zlučiteľnosti s vnútorným trhom. Nariadenie (ES) č. 994/98 splnomocňuje Komisiu oslobodiť takúto pomoc od notifikačnej povinnosti len vtedy, ak je poskytnutá pre MSP. Veľké podniky v odvetví rybného hospodárstva však môžu byť tiež zasiahnuté nepriaznivými poveternostnými podmienkami. Podľa skúseností Komisie takáto pomoc nevedie k žiadnemu významnému narušeniu a na základe získaných skúseností možno definovať jasné podmienky zlučiteľnosti s vnútorným trhom.
- (7) V súlade s článkom 42 ZFEÚ sa pravidlá štátnej pomoci za určitých podmienok nevzťahujú na niektoré opatrenia pomoci v prospech poľnohospodárskych výrobkov uvedených v prílohe I ZFEÚ. Článok 42 sa však nevzťahuje na lesné hospodárstvo a výrobky neuvedené v prílohe I. Preto pomoc pre lesné hospodárstvo a výrobky neuvedené v prílohe I v potravinárskom odvetví môže byť v súčasnosti na základe nariadenia (ES) č. 994/98 oslobodená od notifikačnej povinnosti len vtedy, ak je obmedzená na MSP. Komisia by mala mať možnosť oslobodiť od notifikačnej povinnosti určité druhy pomoci v prospech lesného hospodárstva obsiahnuté v programoch rozvoja vidieka, ako aj v prospech podpory a propagácie výrobkov neuvedených v prílohe I v potravinárskom odvetví, kde podľa skúseností Komisie narušenie hospodárskej súťaže je obmedzené a jasné podmienky zlučiteľnosti s vnútorným trhom možno definovať.

- (8) Podľa článku 7 nariadenia Rady (ES) č. 1198/2006 z 27. júla 2006 o Európskom fonde pre rybné hospodárstvo¹¹ sa články 107, 108 a 109 ZFEÚ uplatňujú na pomoc poskytovanú členskými štátmi v prospech podnikov v odvetví rybného hospodárstva až na platby, ktoré členské štáty uskutočnili podľa nariadenia (ES) č. 1198/2006 a v súlade s jeho ustanoveniami. Dodatočná štátna pomoc na ochranu morských biologických zdrojov má zvyčajne obmedzený vplyv na obchod v rámci Únie, prispieva k plneniu cieľov EÚ v oblasti rybného hospodárstva a námornej politiky a nepredstavuje vážne narušenie hospodárskej súťaže. Poskytnuté sumy sú zvyčajne obmedzené a jasné podmienky zlučiteľnosti s vnútorným trhom možno definovať.
- (9) V odvetví amatérskych športov majú verejné podporné opatrenia, pokiaľ predstavujú štátnu pomoc, zvyčajne obmedzený vplyv na obchod v rámci Únie a nenarúšajú vážne hospodársku súťaž. Poskytnuté sumy sú zvyčajne takisto obmedzené. Na základe získaných skúseností možno definovať jasné podmienky zlučiteľnosti s vnútorným trhom tak, aby sa zabezpečilo, že pomoc pre amatérske športy nevedie k žiadnemu významnému narušeniu hospodárskej súťaže
- (10) Vo vzťahu k pomoci týkajúcej sa leteckej a námornej dopravy môže Komisia na základe skúseností potvrdiť, že pomoc sociálnej povahy v doprave pre obyvateľov vzdialených regiónov, ak je poskytnutá nezávisle od totožnosti dopravcu, nevedie k žiadnemu významnému narušeniu hospodárskej súťaže a jasné podmienky zlučiteľnosti s vnútorným trhom možno definovať.
- (11) Vo vzťahu k pomoci pre železničnú, cestnú a vnútrozemskú vodnú dopravu sa v článku 93 ZFEÚ ustanovuje, že pomoc, ak slúži na koordináciu dopravy alebo tvorí náhrady za plnenie niektorých záväzkov súvisiacich s verejnoprospešnou službou, je zlučiteľná so zmluvami. Podľa článku 9 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 z 23. októbra 2007 o službách vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave¹² je úhrada za poskytované služby vo verejnom záujme v osobnej doprave alebo za plnenie záväzkov v oblasti výšky tarify stanovenej prostredníctvom všeobecných pravidiel a vyplatená v súlade s nariadením (ES) č. 1370/2007 oslobodená v súčasnosti od povinnosti predchádzajúcej notifikácie stanovenej v článku 108 ods. 3 ZFEÚ. S cieľom zladit' prístup k nariadeniam o skupinovej výnimke v oblasti štátnej pomoci a v súlade s postupmi stanovenými v článku 108 ods. 4 a článku 109 ZFEÚ by sa pomoc na koordináciu dopravy alebo náhradu za plnenie niektorých záväzkov spojených so službou vo verejnom záujme podľa článku 93 ZFEÚ mala zahrnúť do rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 994/98. Článok 9 nariadenia (ES) č. 1370/2007 by sa preto mal vypustiť po uplynutí šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti nariadenia Komisie týkajúceho sa tejto kategórie štátnej pomoci.
- (12) V oblasti pomoci pre odvetvie širokopásmového pripojenia Komisia nadobudla v posledných rokoch rozsiahle skúsenosti a vypracovala usmernenia pre túto oblasť¹³. Podľa skúseností Komisie pomoc pre niektoré druhy širokopásmovej infraštruktúry nespôsobuje výrazné narušenie hospodárskej súťaže a mohla by sa na ne vzťahovať skupinová výnimka, ak sú splnené určité podmienky zlučiteľnosti s vnútorným trhom.

¹¹ Ú. v. EÚ L 223, 15.8.2006, s. 1.

¹² Ú. v. EÚ L 315, 3.12.2007, s. 1.

¹³ Usmernenia Spoločenstva pre uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci v súvislosti s rýchlym zavádzaním širokopásmových sietí, Ú. v. EÚ C 235, 30.9.2009, s. 7.

To platí pre pomoc zahŕňajúcu základné širokopásmové pripojenie v regiónoch, kde neexistuje žiadna širokopásmová infraštruktúra a kde sa takáto infraštruktúra pravdepodobne ani v blízkej budúcnosti nevybuduje („biele“ oblasti), a pre malé opatrenia individuálnej pomoci, ktoré sa vzťahujú na prístupové siete novej generácie s veľmi vysokou rýchlosťou („NGA“) v oblastiach, kde neexistuje žiadna infraštruktúra NGA a kde sa takáto infraštruktúra pravdepodobne ani v blízkej budúcnosti nevybuduje. Platí to aj pre pomoc pre stavebno-inžinierske práce širokopásmového pripojenia a pre pasívnu širokopásmovú infraštruktúru, kde Komisia získala značné skúsenosti a jasné podmienky zlučiteľnosti s vnútorným trhom možno definovať.

- (13) Rozsah nariadenia (ES) č. 994/98 by mal byť preto rozšírený tak, aby zahŕňal tieto kategórie pomoci.
- (14) Podľa nariadenia (ES) č. 994/98 sa prahové hodnoty pre každú kategóriu pomoci, v súvislosti s ktorou Komisia prijme nariadenie o skupinových výnimkách, vyjadrujú buď v intenzite pomoci vo vzťahu k súboru oprávnených nákladov alebo formou maximálnej výšky pomoci. Táto podmienka sťažuje skupinové výnimky na niektoré druhy opatrení zahŕňajúce štátnu podporu, ktoré sa pre osobitný spôsob, akým sú navrhnuté, nemôžu vyjadriť v intenzite pomoci alebo formou maximálnej výšky (napr. nástroje finančného inžinierstva alebo určité formy opatrení zamerané na podporu investícií rizikového kapitálu). Je to spôsobené najmä skutočnosťou, že takéto komplexné opatrenia môžu zahŕňať pomoc na rôznych úrovniach (priami príjemcovia, dočasní príjemcovia, nepriami príjemcovia pomoci). Vzhľadom na rastúci význam týchto opatrení a ich prínos k plneniu cieľov Únie by mala existovať väčšia flexibilita, aby bolo možné tieto opatrenia oslobodiť od notifikačnej povinnosti. Preto by malo byť možné definovať prahové hodnoty formou maximálnej úrovne štátnej podpory bez ohľadu na to, či táto podpora predstavuje štátnu pomoc alebo nie.
- (15) Podľa nariadenia (ES) č. 994/98 musia členské štáty poskytovať zhrnutia informácií o realizovanej pomoci, na ktoré sa vzťahuje nariadenie o výnimkách. Uverejňovanie týchto zhrnutí je potrebné na to, aby sa zabezpečila transparentnosť opatrení prijatých členskými štátmi. V čase prijatia nariadenia (ES) č. 994/98 bolo uverejňovanie zhrnutí v *Úradnom vestníku Európskej únie* najúčinnnejším prostriedkom na zabezpečenie transparentnosti. Vzhľadom na vývoj elektronických komunikačných médií je však uverejnenie zhrnutia na webovej stránke Komisie rovnako rýchlou a účinnou metódou, ktorá zainteresovaným stranám poskytuje vyššiu transparentnosť. Preto namiesto toho, aby sa tieto zhrnutia uverejňovali v úradnom vestníku, mali by sa uverejňovať na webovej stránke Komisie.
- (16) Podobne návrhy nariadení a ostatné dokumenty, ktoré má Poradný výbor o štátnej pomoci preskúmať v súlade s nariadením (ES) č. 994/98, by sa mali uverejňovať na webovej stránke Komisie, a nie v úradnom vestníku, aby sa zabezpečila väčšia transparentnosť a znížilo administratívne zaťaženie a urýchlilo uverejnenie.
- (17) Podľa konzultačného postupu uvedeného v článku 8 nariadenia (ES) č. 994/98 treba s Poradným výborom pre štátnu pomoc konzultovať návrh nariadenia pred jeho uverejnením. V záujme väčšej transparentnosti by sa však návrh nariadenia mal uverejniť na internete už v čase prvej konzultácie Komisie s poradným výborom.

- (18) Nariadenie (ES) č. 994/98 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (ES) č. 994/98 sa mení a dopĺňa takto:

(1) Článok 1 sa mení a dopĺňa takto:

(a) v odseku 1 sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) pomoc:

- i) pre malé a stredné podniky;
- ii) na výskum, vývoj a inovácie;
- iii) na ochranu životného prostredia;
- iv) na podporu zamestnanosti a vzdelávania;
- v) v odvetví kultúry a na zachovanie kultúrneho dedičstva;
- vi) na náhradu škody spôsobenej prírodnými katastrofami;
- vii) na náhradu škody spôsobenej určitými nepriaznivými poveternostnými podmienkami v odvetví rybného hospodárstva;
- viii) v odvetví lesného hospodárstva a na podporu výrobkov neuvedených v prílohe I v potravinárskom odvetví;
- ix) na ochranu morských biologických zdrojov;
- x) pre amatérske športy;
- xi) pre obyvateľov vzdialených regiónov v doprave, ak táto pomoc má sociálnu povahu a je poskytnutá nezávisle od totožnosti dopravcu;
- xii) na koordináciu dopravy alebo náhradu za plnenie niektorých záväzkov súvisiacich s verejnoprospešnou službou podľa článku 93 ZFEÚ;
- xiii) pre základnú širokopásmovú infraštruktúru alebo malé opatrenia individuálnej pomoci zahŕňajúce prístupové siete budúcej generácie v oblastiach, kde neexistuje žiadna takáto infraštruktúra a kde sa takáto infraštruktúra pravdepodobne ani v blízkej budúcnosti nevybuduje; a stavebno-inžinierske práce širokopásmového pripojenia a pasívnu širokopásmovú infraštruktúru.“

(b) odsek 2 písm. c) sa nahrádza takto:

„c) prahové hodnoty vyjadrené v intenzite pomoci vo vzťahu k súboru oprávnených nákladov, formou maximálnej výšky pomoci alebo maximálnej úrovne štátnej podpory;“

2. V článku 3 sa odsek 2 nahrádza takto:

„Pri uplatňovaní schém pomoci alebo individuálnych pomoci udelených mimo akejkoľvek schémy, ktoré boli oslobodené od notifikačnej povinnosti podľa takýchto nariadení, postúpia členské štáty Komisii zhrnutia informácií týkajúcich sa takýchto schém pomoci alebo individuálnych pomoci, na ktoré sa nevzťahujú oslobodené schémy pomoci, aby ich uverejnila na svojej webovej stránke.“

3. Článok 8 sa mení a dopĺňa takto:

(a) v odseku 1 sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) súčasne s uverejnením akéhokoľvek návrhu nariadenia v súlade s článkom 6;“

(b) v odseku 2 sa druhá veta nahrádza takto:

„Návrhy a dokumenty na preskúmanie sa pridávajú k notifikácii a môžu sa uverejniť na webovej stránke Komisie.“

Článok 2

Nariadenie (ES) č. 1370/2007 sa mení a dopĺňa takto:

Článok 9 sa vypúšťa po uplynutí šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti nariadenia Komisie týkajúceho sa kategórie štátnej pomoci uvedenej v článku 1 písm. a) bode xii) nariadenia Rady (ES) č. 994/98.

Článok 3

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*